

Bransjeanbefaling for medlemmene av Verdipapirfondenes forening:

Daglig verdivurdering og regnskapsføring av skattekostnad i fond med andelsklasser

(Fastsatt av styret i Verdipapirfondenes forening 6. juni 2013, sist endret i styremøte 16.11.2021)

1. Formell status

Verdipapirfondenes forening fastsetter to typer bransjenormer; anbefalinger og standarder. Bransjestandarder, som vedtas av foreningens generalforsamling, er medlemsselskapene forpliktet til å følge. Bransjeanbefalinger vedtas av foreningens styre og er ikke forpliktende, men representerer veiledning og råd på utvalgte områder.

2. Bakgrunn og formål

Denne bransjeanbefalingen omhandler skattemessige problemstillinger knyttet til håndteringen av andelsklasser i verdipapirfond. Problemstillingene som omtales er kun relevant for verdipapirfond som er eller ligger an til å komme i skatteposisjon. For verdipapirfond i denne gruppen bør forvaltningsselskapet vurdere hvorvidt de skattemessige utfordringer er av en karakter og et omfang som tilsier at de anbefalinger som beskrives under bør komme til anvendelse.

Formålet med veiledningen er å skissere en gjennomførbar løsning innenfor dagens regelverk, som ivaretar følgende hensyn:

- **Verdipapirfondlovens prinsipp – andelsklasser er subjektet**
Verdipapirfondloven § 4-5 (3): «Dersom et verdipapirfond har andelsklasser, skal ikke andelseiere i én andelsklasse tilgodeses på bekostning av andelseiere i en annen andelsklasse. Kostnader som utelukkende kan henføres til én andelsklasse, skal ikke belastes andelseiere i en annen andelsklasse.»
- **Skattelovens prinsipp – verdipapirfondet er skattesubjektet**
*Skattelovens § 2-2 (1): «Plikt til å svare skatt har følgende selskaper m.v. såfremt de er hjemmehørende i riket:
(...) e. selskap eller sammenslutning som noen eier formuesandeler i eller mottar inntektsandeler fra, når ansvaret for selskapets eller sammenslutningens forpliktelser er begrenset til selskapets eller sammenslutningens kapital.»*

Verdipapirfondloven betrakter således den enkelte andelsklasse som subjekt, mens det etter skatteloven er fondet, og ikke den enkelte andelsklasse, som er skattesubjekt. I tråd med skatteloven må derfor skattekostnaden beregnes på verdipapirfondsnivå, mens verdipapirfondlovens prinsipp innebærer at denne skattekostnaden skal belastes den/de andelsklasser som kostnaden tilhører. Sagt på en litt annen måte er det den totale skattekostnaden for fondet som i sum vil være andelsklassenes totale skattekostnad, og som skal fordeles ved beregningen av daglig NAV for hver andelsklasse.

Siden andelsklasser i samme verdipapirfond kan ha ulik skatteposisjon kreves det at forvaltningsselskapene har systemer og rutiner på plass for å sikre etterlevelse av lovens krav om at andelseiere i én andelsklasse ikke skal tilgodeses på bekostning av andelseiere i en annen andelsklasse, og at kostnader som utelukkende kan henføres til én andelsklasse, ikke skal belastes andelseierne i en annen andelsklasse.

2.1 Generelt om fastsettelse av NAV

I den daglige NAV-vurderingen må fondsforvaltningsselskapene håndtere en rekke situasjoner for å ivareta verdipapirfondlovens likebehandlingsprinsipp, som går ut på at hver andel på daglig basis gir lik rett i fondet. Et eksempel er refusjon av kildeskatt (som overstiger satsen i henhold til den aktuelle skatteavtale) på utbytter som fondet mottar på aksjeinvesteringer utenlands. Slike refusjonsprosesser kan være tidkrevende og det kan ta lang tid før refundert beløp utbetales. Et annet eksempel er ekstraordinære kostnader som kan belastes fondet i tilknytning til forfølgelse av rettskrav, mens den potensielle erstatningen (gevinsten) først kan godskrives fondet når rettsprosessen er over. Eksempelene illustrerer et vesentlig poeng ved fastsettelsen av fondets NAV – nemlig at fondets NAV skal reflektere markedsverdien som fondets eiendeler kan realiseres til. Dette innebærer at forventede verdier/kostnader ikke skal medtas ved NAV-beregningen før man med stor grad av sikkerhet vet at de materialiseres. En andelseier som innløser i dag kan altså risikere å gå glipp av verdier som materialiseres i morgen, men dette er nettopp et resultat av den regulatoriske rammen som verdipapirfond er underlagt.

Ved fastsettelsen av NAV i fond med andelsklasser bør skattemessig underskudd til fremføring, løpende skattemessig underskudd, andre skatteposisjoner og skattemessige kostnader på verdipapirfondsnivå hensyntas i den daglige skatteberegningen både på verdipapirfondsnivå og på andelsklassenivå. Dersom en andelsklasse ikke er i skatteposisjon, skal denne klassen ikke belastes med skattekostnad. Skattekostnaden på fondsnivå skal altså belastes forholdsmessig på andelsklasser som har skatt i sine skatteberegninger på andelsklassenivå. Dette vil medføre at andelsklasser som isolert sett er i daglig skatteposisjon vil kunne få redusert/eliminert sin skattekostnad på grunn av skatteposisjoner (skattemessig underskudd) i andre andelsklasser (illustrert i eksemplet i avsnitt 3.1 under).

Ved etablering av andelsklasser fordeles fondets skatteposisjon ved første NAV-beregning forholdsmessig i henhold til de enkelte andelsklassenes andel av fondets kapital.

2.2 Skatteposisjoner over tid

En problemstilling som kan reises, er hvorvidt skatteposisjoner kun skal være «til låns» mellom andelsklassene og tilbakebetales ved eventuelle fremtidige behov, som eksempelvis fremtidige skattelovendringer. En slik tilnærming innebærer at det til en hver tid må holdes oversikt over «mellomværende lån» av skattefordeler mellom andelsklassene, og at dette blir godskrevet de rettmessige eiere/andelsklassene. I de tilfeller man med stor grad av sikkerhet vet at en andelsklasse ikke vil komme til å nyttiggjøre seg et framførbart skattemessig underskudd¹, anbefales det imidlertid at det kun bør regnes/motregnes «mellomværende lån» av skattefordeler innenfor kalenderåret. Et slikt prinsipp vil harmonere med skattelovens system der endelig skatteberegning for det enkelte skatteår finner sted hvert årsskifte og vil heller ikke komme i konflikt med verdipapirfondloven. Dette innebærer at eventuelt framførbart underskudd tilhører hele fondet (og ikke den/de klasser

¹ De vurderinger som forvaltningsselskapet gjør i denne forbindelse bør dokumenteres.

hvor dette har oppstått). Generelt har det enkelte forvaltningsselskap ansvar for å ha på plass systemer og rutiner for å sikre likebehandling slik at en kunde ikke skal bære en annen kundes kostand.

To eksempler illustrerer dette:

Eksempel 1 – Lån av skatteposisjoner i løpet av ligningsåret:

Forutsetninger: Et fond med to andelsklasser, som forutsettes å være like store i forvaltningskapital hver dag. Per 31. desember i fjoråret var fondets skatteposisjon null.

Tidspunkt t: Klasse 1 har en skatteposisjon på +10, mens klasse to har en skatteposisjon på -30. Fondets samlede skatteposisjon vil da bli på -20. Ved beregning av NAV for klasse 1 vil det ikke bli gjort fratrekk for skatteposisjonen på +10, fordi fondet samlet sett er i skattemessig underskudd.

Tidspunkt t+n: Klasse 1 har økt sin skatteposisjon til +20, mens klasse 2 har økt sin skatteposisjon til +10, slik at fondet nå er i en samlet skatteposisjon på +30. Ved beregning av NAV for t+n vil da klasse 1 få en skatteposisjon på 20, mens klasse 2 får en skatteposisjon på 10. Mens klasse 1 reelt sett bare har økt sin skatteposisjon med 10 fra tidspunkt t til tidspunkt t+n, får de en økning på 20 i NAV-beregningen, fordi klasse 1 må tilbakebetale en skatteposisjon på 10 som klassen "lånte" av klasse 2 dagen før.

Ovennevnte eksempel illustrerer at det blir riktig å holde oversikt over "lånte skatteposisjoner" mellom ulike andelsklasse gjennom det enkelte ligningsår.

Eksempel 2 – Skatteposisjoner mellom ligningsår:

Forutsetninger: Et fond med to andelsklasser, som forutsettes å være like store i forvaltningskapital hvert år.

År 1:

Klasse 1 har en akkumulert skatteposisjon på +10 per 31.12.

Klasse 2 har en akkumulert skatteposisjon på -20 per 31.12.

Fondets samlede skatteposisjon blir da på -10, og ingen av andelsklassene vil være i skatteposisjon per 31.12., fordi klasse 1 får fradrag for hele sin skatteposisjon fra klasse 2 per 31.12.

År 2:

Klasse 1 får en akkumulert skatteposisjon gjennom år 2 på +10.

Klasse 2 får en akkumulert skatteposisjon gjennom år 2 på +30.

Fondets samlede skatteposisjon gjennom år 2 blir da på +40. Etter fradrag for skatteposisjonen på -10 fra år 1 blir fondets "netto" skatteposisjon på +30. Forutsatt at begge klassene har vært like store gjennom år 2, anbefales det at klasse 1 ender opp med en skatteposisjon på +5, mens klasse 2 ender opp med en skatteposisjon på +25 for år 2. Anbefalingen hviler på en forutsetning om at klasse 1's tilgang på en del av klasse 2's negative skatteposisjon gjøres opp med endelig virkning per 31.12 år 1, og dermed ikke må

"betales tilbake" til klasse 2 når sistnevnte klasse kunne ha nyttiggjort seg dette i år 2². I så fall ville skatteposisjonen til klasse 1 blitt +20, mens skatteposisjonen til klasse 2 ville blitt på +10 i år 2.

3. Eksempler

3.1. Aksjefond i multiklassestruktur

Den daglige skattekostnaden skal kun belastes den andelsklassen som kostnaden tilhører. Samtidig må skattekostnaden beregnes på verdipapirfondnivå, siden det er fondet som er skattesubjektet etter skatteloven. Følgelig er det den totale skattekostnaden for fondet som i sum vil være andelsklassenes totale skattekostnad, og som bør tildeles i daglig NAV på rett andelsklasse. Innenfor kalenderåret må forvaltningsselskapet holde oversikt over «mellomværende lån» av skattefordeler mellom andelsklassene.

Eksempel:

Anta at et aksjefond har tre andelsklasser. Fondets bruttoverdi før skatt og forvaltningshonorar dag 1 er 6000 og skatteresultatet dag 1 er 100. Fondets kapital dag 1 er fordelt likt på de tre andelsklassene (1/3 i hver klasse), mens dette forholdet dag 2 er endret (på grunn av tegning/innløsning i klassene). Fondets kapital dag 2 er fortsatt 6000, mens skatteresultatet før forvaltningshonorar har endret seg med 50. Tabellen under illustrerer prinsippet bak den skattemessige håndteringen.

Klasse	A	B	C	Fond total
Forvaltningshonorar (FH)	0,50 %	1,0 %	1,50 %	
Markedsverdi dag 1 før FH og skatt	2 000,0	2 000,0	2 000,0	6000
Skatteresultat før FH dag 1	33,33	33,33	33,33	100¹⁾
FH dag 1	10,00	20,00	30,00	60
Skatteresultat etter FH dag 1	23,33	13,33	3,33	40
Skatt	6,53	3,73	0,93	11,20
Markedsverdi dag 1 etter FH og skatt	1 983,46	1 976,26	1 969,06	5928,8
Markedsverdi dag 2 før FH og skatt	3000	1200	1800	6000
Endring i skatteresultat fra dag 1	25	10	15	50²⁾
FH dag 2	15	12	27	54
Skatteresultat etter FH dag 2	33,33	11,33	-8,67	36
Skatt (før korrigering)	9,33	3,17	0	
Skatt (etter korrigering)	7,52	2,56	0	10,08³⁾
Markedsverdi dag 2 etter FH og skatt	2977,48	1185,44	1773	5935,92

¹⁾ Fondets skatteresultat fordeles i hht de enkelte klassenes andel av fondets kapital.

²⁾ Siden klasse A dag 2 utgjør halvparten av fondets kapital, vil også halvparten av endringen i skatteresultatet fra dag 1 tilhøre denne klassen. Tilsvarende beregningsprinsipp legges til grunn for de to andre klassene.

³⁾ Det er skatteresultatet på fondets hånd ((40-4=36)*0,28=10,08) som skal fordeles mellom de to klassene som er i skatteposisjon. Fordelingen skjer etter samme forholdstall som de respektive klassenes andel av skatt før korrigering (eksklusiv klasser som ikke er i skatteposisjon).

Tabellen illustrerer beregningen av verdipapirfondets daglige skattekostnad samtidig som den enkelte andelsklassens skattekostnad beregnes. Den totale skattekostnaden, som er beregnet for verdipapirfondet, fordeles ut på andelsklassene iht andelsklassens andel av denne, og medtas i daglig NAV-beregning på andelsklassenivå. Dersom en andelsklasse iht sin skatteberegning på andelsklassenivå ikke er i skatteposisjon (skattemessig underskudd - i tabellen over illustrert ved klasse C dag 2), skal denne klassen ikke belastes med skattekostnad. All skattekostnad iht

² Eksemplet er kun ment for å illustrere forskjellen. Som omtalt over gjelder den anbefalte løsningen de situasjoner hvor man med stor grad av sikkerhet legger til grunn at en andelsklasse ikke ville komme til å nyttiggjøre seg et framførbart skattemessig underskudd.

skatteberegningen på fondsnivå skal på daglig basis belastes forholdsmessig på andelsklasser som har skatt i sine skatteberegninger på andelsklassenivå. Dette innebærer at klasser som er i skatteposisjon vil gjøre seg nytte av skattemessig underskudd i andre klasser.

Et viktig poeng som er forsøkt illustrert i tabellen over, er at det daglig må tas hensyn til endringer i skatteresultatet på klassenivå. Dersom dette ikke gjøres, vil NAV-beregningen på andelsklassenivå kunne bli feil – og med risiko for at andelseiere som tegner eller innløser gjør dette til feil kurs. Med utgangspunkt i tabellen over ville skatteberegningen uten at det tas hensyn til endringer i skatteresultatet på daglig basis på klassenivå, blitt som vist i tabellen under:

Klasse	A	B	C	Fond total
Akkumulert skatteresultat	75	30	45	150¹⁾
FH dag 1 og 2	25	32	57	114
Skatteresultat etter FH	50	-2	-12	36
Skatt (før korrigering)	14	0	0	10,08
Skatt (etter korrigering)	10,08	0	0	

¹⁾Akkumulert skatteresultat dag 1 og 2. Siden klasse A utgjør halvparten av fondets kapital, tilordnes også halvparten av skatteresultatet denne klassen.

Dersom det ikke tas hensyn til endringer i skatteresultatet på daglig basis på andelsklassenivå, ville all skatt i dette eksemplet blitt lagt til klasse A. Det ville medført at klasse A også ville blitt belastet skatten som skulle vært belastet klasse B. Dette ville stride mot prinsippet om at den daglige skattekostnaden skal belastes den andelsklassen som kostnaden tilhører.

3.2. Kombinasjonsfond i multiklassestruktur

Behandles på samme måte som aksjefond.

3.3. Rentefond i multiklassestruktur

Rentefond har tre muligheter til å behandle verdipapirfondets (skattesubjektets) skatteresultat. Det er fondets vedtekter som vil avgjøre hvilket av følgende forløp som benyttes:

1. Fondet kan velge å ikke utdele
2. Fondet kan velge å utdele andelsklassens skattemessige resultat
3. Fondet kan velge å utdele fondets skattemessige resultat

3.3.1 Rentefond som velger å ikke utdele

Rentefond som velger å ikke utdele fondets/andelsklassens skattemessige resultat følger de samme prinsippene for beregning av skattemessig resultat og belastning av skattekostnad som beskrevet under 3.1 aksjefond i multiklassestruktur.

3.3.2 Rentefond som velger å utdele andelsklassens skattemessige resultat

Fondets skattemessige resultat (rentedel) må beregnes på andelsklassenivå. Fordelingen skjer ved hver NAV-beregning og endringen av klassens rentedel skjer forholdsmessig i henhold til de enkelte klassenes andel av fondets totalkapital på beregningstidspunktet.

Utdeling i rentefond må beregnes og gjennomføres på andelsklassenivå. Utdelingen bør være lik klassens andel av fondets skattepliktige resultat, selv om det ikke er noe til hinder for å dele ut mer enn klassens andel av fondets skattemessige resultat (forutsatt at fondets vedtekter åpner for det).

Gitt at de enkelte andelsklassene deler ut et beløp som tilsvarer klassens rentedel, vil beskatning skje utelukkende på andelseieres hånd (ingen beskatning i fondet). Fondet vil få fradrag for klassenes samlede utdeling, selv om fondets skatteresultat skulle være lavere.

Dersom en andelsklasse har negativ rentedel (skattemessig underskudd) vil rentedelen i den løpende verdiberegningen være 0, og det vil ikke bli foretatt utdeling.

Dersom den samlede utdelingen på andelsklassenivå overstiger fondets skatteresultat, fordi en eller flere klasser har skattemessig underskudd, vil de klasser med underskudd få underskudd til fremføring i sin daglige verdiberegning. Rentedel vil dermed ikke bli beregnet før klassens fremførbare underskudd er «brukt opp».

3.3.3 Rentefond som velger å utdele fondets skattemessige resultat

Fondets skattemessige resultat (rentedel) må også her beregnes på andelsklassenivå. Fordelingen skjer ved hver NAV-beregning og endringen i klassens rentedel skjer forholdsmessig i henhold til de enkelte klassenes andel av fondets totalkapital på beregningstidspunktet.

Dersom alle fondets andelsklasser er i skatteposisjon, vil summen av andelsklassenes skattepliktige resultat være lik fondets skattepliktige resultat.

Dersom en eller flere andelsklasser har skattemessig underskudd, vil de klasser med overskudd få tildelt sin andel av underskuddet i de andre klassene. Dermed vil den samlede rentedelen i klasser med positivt skatteresultat bli lik fondets skatteresultat.

Andelsklasser med underskudd kan benytte seg av samme metodikk som i punkt 2.2 over og det kan være en mellomregning mellom andelsklassene

4. Skatteposisjoner ved fusjonering av fond

Etablering av andelsklasser vil ofte skje i forbindelse med fondsfusjoner. I dette avsnittet redegjøres det derfor for hvordan skatteposisjoner ved fusjoner bør håndteres.

Ved fusjoner som involverer både fond med fremførbart underskudd og fond i skatteposisjon, kunne man tenkt seg at det ved beregningen av bytteforholdet skal tas hensyn til ett eller flere års antatt framtidig «forbruk» av utsatt skattefordel (dvs. lagt til grunn skattefordelens neddiskonterte verdi ved beregningen av bytteforholdet). I de tilfeller man med stor grad av sikkerhet vet at et fond med framførbart skattemessig underskudd ikke vil komme til å nyttiggjøre seg dette underskuddet, er dette en løsning som ikke anbefales av følgende årsaker:

- Det vises for det første til usikkerheten knyttet til framtidige forvaltningskapitalstørrelser i det fusjonerte fondet, dvs usikkerhet omkring muligheten for å utnytte den fremtidige skattefordelen, herunder den usikkerhet som ligger i mulige skattelovendringer (f.eks. nylig skattefrihet på fond i Sverige og Finland).
- Dessuten vises det til at et verdipapirfond i prinsippet daglig kan bli innløst (altså at hele porteføljen likvideres). Hvis dette skulle inntreffe vil det framstå som urimelig dersom andelseierne i det ene fondet like før har blitt tildelt et tillegg i sitt bytteforhold basert på nåverdien av flere års «forbruk» av en utsatt skattefordel. Det anbefales derfor at man ved beregningen av bytteforhold begrenser seg til å ta høyde for den utsatte skattefordelens størrelse på fusjonstidspunktet.

Konklusjon: Hovedregelen bør være at det er den utsatte skattefordelen på fusjonstidspunktet (begrenset oppad til påløpt skatt) som skal hensyntas i bytteforholdet.

Generelt bør derfor fusjon som involverer både fond med fremførbart underskudd og fond i skatteposisjon, håndteres slik at fond med underskudd tar med dette ved beregningen av bytteforholdet på fusjonstidspunktet. Begrunnelsen er at dette fremførbare underskuddet er den faktiske verdi som kan nyttiggjøres akkurat på dette tidspunktet. Utsatt skattefordel som kan godskrives mot skatteposisjon ved fusjonstidspunktet kan maksimalt utgjøre benyttet skatteposisjon. Eventuelt videre fremførbart underskudd vil tilhøre det fusjonerte fondet. Det er viktig at andelseierne på forhånd gis god og forståelig informasjon om hvordan de skattemessige forholdene håndteres ved fusjonen, herunder beregningen av bytteforholdet.

Under er det gitt to eksempler på hvordan skatteposisjoner ved fusjoner kan håndteres, gitt overnevnte prinsipp for beregning av bytteforhold.

Eksempel 1:

Anta at fond A (overtakende fond) som er skatteposisjon fusjoneres med fond B som har et fremførbart underskudd. Tabellen under illustrerer hvordan den utsatte skattefordelen i fond B tas med ved beregning av bytteforholdet ved fusjonstidspunktet.

	Fond A	Fond B
NAV	150	2 000
Antall andeler	4 000	400
Fondets markedsverdi	600 000	800 000
Fremførbart underskudd		100 000
Påløpt betalbar skatt fusjonstidspunkt	20 000	
Korrigert markedsverdi		820 000
Korrigert NAV		2 050
Konverteringskurs		13,6667
Beregnet andeler fra B til A		5 466,67
	Fusjonert fond	
Antall andeler fusjonert fond	9 466,67	
Markedsverdi etter fusjon	1 420 000	
NAV etter fusjon	150	
Fremførbart skattemessig underskudd	28 571	

Kommentar
800 000 + 20 000 (påløpt skatt)
820 000 / 400
2 050 / 150
13,6667 * 400
5 466,67 + 4 000
600 000 + 800 000 + 20 000
1 420 000 / 9 466,67
100 000 - (20 000/0,28)

I eksemplet over settes merverdien av fremførbart underskudd i fond B lik påløpt skatt i fond A på fusjonstidspunktet. Andelseierne i fond B får betalt (i form av flere andeler ved bytteforholdet ved fusjonen) for den del av fremførbart underskudd som vil nullstille påløpt skatt i fond A. Det fusjonerte fondet får med seg ubenyttet fremførbart underskudd fra fond B, noe alle andelseierne i det fusjonerte fondet vil nyte godt av.

Eksempel 2:

I dette eksemplet er det fond A (overtakende fond) som har et fremførbart underskudd og som fusjoneres med fond B som er skatteposisjon. Tabellen under illustrerer hvordan den utsatte skattefordelen i fond A kan tas med ved beregning av bytteforholdet ved fusjonstidspunktet.

	Fond A	Fond B
NAV	150	2 000
Antall andeler	4 000	400
Fondets markedsverdi	600 000	800 000
Fremførbart underskudd	100 000	
Påløpt betalbar skatt fusjonstidspunkt		20 000
Korrigert markedsverdi	620 000	
Korrigert NAV	155	
Konverteringskurs		12,9032
Beregnet andeler fra B til A		5 161,29
	Fusjonert fond	
Antall andeler fusjonert fond	9 161,29	
Markedsværdi etter fusjon	1 420 000	
NAV etter fusjon	155	
Fremførbart skattemessig underskudd	28 571	

Kommentar
600 000 + 20 000 (påløpt skatt)
620 000 / 4 000
2 000 / 155
12,9032 * 400
5 161,29 + 4 000
600 000 + 800 000 + 20 000
1 420 000 / 9 466,67
100 000 – (20 000/0,28)

Også i dette eksemplet settes merverdien av fremførbart underskudd i fond A lik påløpt skatt i fond B på fusjonstidspunktet. Andelseierne i fond A får betalt (i form av høyere kurs) for den del av fremførbart underskudd som vil nullstille påløpt skatt i fond B. Det fusjonerte fondet får med seg ubenyttet fremførbart underskudd fra fond A, noe alle andelseierne i det fusjonerte fondet vil nyte godt av.

4.1 Skatt på andelseiers hånd ved fusjon av rentefond eller bytte av andelsklasse

I det følgende presenteres tre eksempler på hvordan kjøpt renteavkastning behandles skattemessig på andelseiers hånd ved fusjon av rentefond og ved andelseiers bytte av andelsklasse. Utgangspunktet for eksemplene er regelen om at andelshaver som tegner andeler i løpet av inntektsåret bare skal føre som inntekt den del av utdelt overskudd som er opptjent i hans eiertid, mens overskytende utbetaling anses som utdeling av kjøpt renteavkastning og avregnes mot skattemessig kostpris. Positiv kjøpt avkastning vil redusere skattemessig kostpris og øke den skattepliktige gevinsten ved realisasjon. Negativ kjøpt avkastning vil øke den skattemessige kostprisen og redusere skattepliktig gevinst ved realisasjon.

Eksemplene vil også gjelde tilsvarende for andelseiers bytte mellom andelsklasser. Byttetidspunktet vil da tilsvare fusjonstidspunktet i eksemplene under.

Eksempel 1:

Begge rentefondene har positiv utvikling av rentedel gjennom hele året. Kunden kjøper andeler i fond A 01.03. Fond A fusjoners inn i fond B 30.06. Total rentedel innrapporteres fra fond B (alternativt kan det rapporteres separat fra fond A og B).

	Fond A	Fond B	Bytteforhold 30.06	Utdeling fond B 31.12	Skattepliktig rentedel
Tegnet 01.03	1 150 000				

Kjøpskurs 01.03	100				
Antall andeler kunde	11 500	9 200	0,8		
Rente pr. andel 01.03	9,5				
Kjøpt rentedel 01.03	109 250				
Kostpris 01.03	1 040 750	1 040 750	Uendret kostpris		
NAV kurs 30.06	120	150			
Markedsverdi 30.06	1 380 000	1 380 000			
Rente pr. andel 30.06	15	20			
Opptjent rentedel 30.06	172 500	184 000	Kjøpt rentedel fond B		
Utdeling pr. andel 31.12				35	
Utdeling 31.12				322 000	201 250

Kommentar: Skattepliktig rentedel: 322 000 – 184 000 + 172 500 -109 250 = 201 250

Eksempel 2:

Fond A har negativ utvikling i rentedel fra kjøpstidspunktet til fusjonen. Fond B har positiv rentedelutvikling. Kundens negative rentedel fra fond A trekkes fra positiv rentedel i fond B ved årsskiftet.

	Fond A	Fond B	Bytteforhold 30.06	Utdeling fond B 31.12	Skattepliktig rentedel
Tegnet 01.03	1 150 000				
Kjøpskurs 01.03	100				
Antall andeler kunde	11 500	9 200	0,8		
Rente pr. andel 01.03	9,5				
Kjøpt rentedel 01.03	109 250				
Kostpris 01.03	1 040 750	1 040 750	Uendret kostpris		
NAV kurs 30.06	120	150			
Markedsverdi 30.06	1 380 000	1 380 000			
Rente pr. andel 30.06	8	20			
Opptjent rentedel 30.06	92 000	184 000	Kjøpt rentedel fond B		
Utdeling pr. andel 31.12				35	
Utdeling 31.12				322 000	120 750

Kommentar: Skattepliktig rentedel: 322 000 – 184 000 + 92 000 -109 250 = 120 750

Eksempel 3:

I dette eksemplet er det negativ renteutvikling i både fond A og B. Totalt kommer kunden ut med en negativ rentedel for året. Denne kan legges til kostpris på kjøpet/kjøpene i året. Alternativt oppjusteres kostpris på kundens eldste beholdning (FIFO), slik at kunden får nyttiggjort seg skatteeffekten ved første realisasjon (reduert gevinsten eller økt tapet).

	Fond A	Fond B	Bytteforhold 30.06	Utdeling fond B 31.12	Skattepliktig rentedel
Tegnet 01.03	1 150 000				
Kjøpskurs 01.03	100				

Antall andeler kunde	11 500	9 200	0,8		
Rente pr. andel 01.03	9,5				
Kjøpt rentedel 01.03	109 250				
Kostpris 01.03	1 040 750	1 040 750	Uendret kostpris		
NAV kurs 30.06	120	150			
Markedsverdi 30.06	1 380 000	1 380 000			
Rente pr. andel 30.06	8	20			
Opptjent rentedel 30.06	92 000	184 000	Kjøpt rentedel fond B		
Utdeling pr. andel 31.12				15	
Utdeling 31.12				138 000	-63 250

Kommentar: Skattepliktig rentedel: $138\,000 - 184\,000 + 92\,000 - 109\,250 = -63\,250$